

NOVOSTI

Sveti Ivan Krstitelj i sveta Barbara – tihi čuvari autoceste A7 (6)

ZAGREB (IKA) 26.08.2024. / 15:52

Na dionicama autocesta u Hrvatskoj kojima upravljaju "Hrvatske autoceste d.o.o." nalazimo i njihove tihe čuvare. Kako bi se s njima upoznali, cilj autora vlč. mr. sc. Tomislava Hačka je kroz ovaj rad predstaviti te svojevrsne "krajputaše" koji nisu dostupni široj javnosti. U sljedećim dijelovima rada upoznat ćemo se sa tihim čuvarima autoceste A7.

10. Sveti Ivan Krstitelj i sveta Barbara – tihi čuvari autoceste A7

Nastavljujući vožnju po autocesti A6, dolazi se i do dionice autoceste A7 nad kojom kao tihi čuvari bdiju sv. Ivan Krstitelj i sv. Barbara.

Kapelica sv. Ivana Krstitelja nalazi se na odmorištu Brgud, između čvora Rupa i čvora Jurdani (stacionaža km 5 + 300 lijevo), smjer Rupa, a navedena dionica otvorena je 2005. godine.

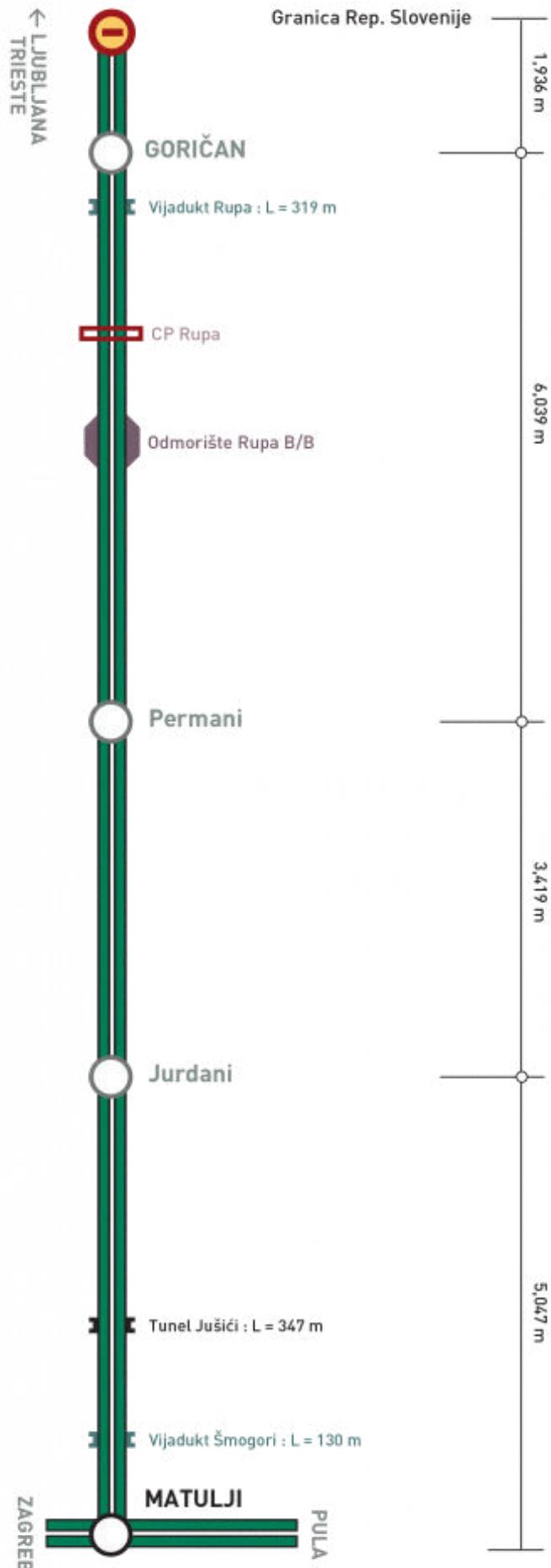
Sv. Barbara pak nad ovom autocestom bdije na dva mesta. I to na ulazu u tunel Škurinje I, između čvora Škurinje i čvora Orešovica (stacionaža km 24 + 200 desno), smjer Zagreb/Križišće, a navedena je dionica otvorena 1988. godine. Drugo mjesto na kojem se nailazi na sv. Barbaru jest na ulazu u tunel Trsat, između čvora Škurinje i čvora Orešovica, u centralnom zaštitnom pojusu (stacionaža km 28 + 250 lijevo), smjer Rupa. Navedena je dionica otvorena 1988. godine.

10.1. Autocesta A7 – „Primorka“

Autocesta A7 u dužini od 103,5 km na europskoj prometnoj mreži poznata je i pod imenom E-61, „priključujući se i nastavljujući na paneuropski prometni koridor V prema Veneciji i Milanu i prema Ljubljani kao europska cesta E-70 te dalje prema

Karavankama i Salzburgu, Grazu, Beču i Budimpešti“, opisuje se u „Tehničkoj monografiji“ HAC-a.

U istom djelu ističe se još da „kao početni dio jadransko-jonskog smjera, taj longitudinalni cestovni smjer ima iznimno značenje za budući razvoj sedam zemalja istočne obale Jadranskog i Jonskog mora (od Italije preko Slovenije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Crne Gore do Albanije i Grčke), a u transverzalnom smjeru Rijeka – Ljubljana dodatno prometno i gospodarski valorizira prostore srednje Europe i sjevernog Jadrana. Posebno je važna za razvoj glavne hrvatske luke Rijeke i za međusobno povezivanje sjevernojadranskih luka Rijeke, Kopra, Trsta i Venecije.

Autocesta je podijeljena na dva sektora: Rupa – Rijeka i Rijeka – Žuta Lokva. Početni dio autoceste A7 od granice sa Slovenijom do interregionalnog čvorišta Permani ima dvije funkcije. Prva je usmjeravanje tokova prema Rijeci i Istri, a druga usmjeravanje tranzitnih prometnih tokova od čvorišta Permani do čvorišta Žuta Lokva prema ostalim jadranskim gradovima, lukama i turističkim područjima južno od Rijeke. U čvorištu Žuta Lokva promet prema Zadru, Splitu i Dubrovniku priključuje se na autocestu A 1 Zagreb – Split – Dubrovnik.

Dakle, ova relativno kratka autocesta, kao hrvatski početni dio jadransko-jonskog smjera čini u pravom smislu vrata Jadrana jer u području čvorišta Rupa prihvaca prometne tokove iz Europe (preko Karavanki i Ljubljane/Postojne) i usmjerava ih prema jadranskim turističkim odredištima.

Najvažniji objekti su vijadukt Rupa dužine 319 metara i tunel Jušići dužine 338,46 + 354,1 metara“. Drugi dio autoceste u dužini od 56 km smješten je „u priobalnom području istočnog dijela Primorsko-goranske županije i zapadnom dijelu Ličko-senjske županije. Ulaskom u Ličko-senjsku županiju trasa autoceste napušta priobalna područja kod Senja i skreće prema Žutoj Lokvi. Spojem na čvorište Žuta Lokva taj se odsjek autoceste povezuje na autocestu Zagreb – Split.

Trasa sektora nalazi se na područjima gradova Kraljevice, Crikvenice, Novog Vinodolskog, Senja i općine Brinje. Najvažniji objekti su: most Dubračina dužine 395 m, most Ričina dužine 1030 m, vijadukt Malo polje dužine 565 metara, vijadukt Rapain Klanac 655 metara, tunel Križišće dužine 1870 m, tunel Crikvenica 1 dužine 1060 m, tunel Crikvenica 3 dužine 1220 m i tunel Vratnik dužine 3420 metara“, navodi se još u navedenoj „Tehničkoj monografiji“.

Nakon inicijative iz 2014. Primorsko-goranske županije dionica ove autoceste od graničnoga prijelaza Rupa do rotora prije skretanja za Krčki most od 20. prosinca 2017. nosi ime „Primorka“.

10.2. Sveti Ivan Krstitelj – tihi čuvar autoceste A7

Kao i do sada, u ovom dijelu rada najprije ćemo se upoznati s mjestom na čijem se području nalazi kapelica sv. Ivana Krstitelja, zatim ćemo se upoznati s njegovim životom, a ovaj dio završit ćemo također poticajnim mislima uz osobu svetoga Ivana Krstitelja.

Nakon njega upoznat ćemo se još s dva mjesta na kojima se nalaze vjerski objekti s likom svete Barbare, s kojom smo se već imali priliku upoznati u prethodnom

dijelu rada.

I) VELI BRGUD

Odmorište Brgud nalazi se na području mjesta Veli Brgud (općina Matulji), koji se prostire na površini od 2359 km², a prema posljednjem popisu stanovništva broji 481 stanovnika.

Na službenim mrežnim stranicama mjesta navodi se kako se „selo prvi put spominje 1400. godine u Statutu grada Kastva, a tijekom povijesti doživio je dvije velike tragedije. Prva je bila 1855. godine, kada je mještane zahvatila epidemija kolere, a druga 1859. kada je u požaru izgorjelo 40 kućanstava. Osim što je 2005. godine proglašen spomenikom kulture, odlikuje se i bogatom nematerijalnom kulturnom baštinom, koja se velikim dijelom još uvijek održava vitalnom. Višestoljetna zvončarska tradicija, autohtona sorta brgujski kapuz, starinski kanat i brgujski dijalekt tek su neke od temeljnih karakteristika ovog sela“.

Veli Brgud najbolje je posjetiti tijekom veljače ili rujna. Naime, u veljači se može doživjeti „višestoljetna tradicija Brgujskih zvončara i maškara“, a krajem rujna održava se manifestacija „Brgud po starinski“, „u kojoj mještani scenski dočaravaju život svojih predaka“.

Osim crkve Bezgrešnoga začeća Blažene Djevice Marije i crkve sv. Nikole (16. st.), u Velom Brgudu svakako se preporučuje još posjetiti i vidjeti Kunšiljerovu, Modračovu kuću, Tišljarovsku i Šorsku kuću. Vrijedi napomenuti i kako je ovo selo poznato i po autohtonoj vrsti krumpira i kupusa.

II) SVETI IVAN KRSTITELJ

Kako smo naveli, kapelica sv. Ivana Krstitelja nalazi se na odmorištu Brgud, između čvora Rupa i čvora Jurdani.

Foto: HAC, Sveti Ivan Krstitelj na odmorištu Brgud

O ovom svecu čitamo (ups. „Sveci kroz crkvenu godinu“, str. 304–306) kako je živio u prvom stoljeću i u biblijskoj te crkvenoj povijesti prepoznat je kao Isusov preteča. U Novom zavjetu opisan je kao onaj koji je bio pustinjak i kao takav bio je obučen u devinu kožu, opasan kožnatim pojasom, a hrana su mi bili skakavci i divlji med. No ono po čemu je najviše ostao upamćen jest po propovijedanju i Isusovu krštenju na rijeci Jordanu.

„Ja vas krstim vodom, radi obraćenja“ – govorio je mnoštvu, koje ga je došlo slušati – ‘ali Onaj koji dolazi iza mene jači je od mene te ja nisam dostojan odriješiti mu remenja na obući; on će vas krstiti Duhom Svetim i ognjem.’

Protiv farizeja i saduceja, koji se bijahu umiješali u gomilu, govorio je ovako: ‘Leglo gujinje! Tko li vas je samo upozorio da bježite od skore srdžbe? Donosite dakle plod dostojan obraćenja [...]. Već je sjekira položena na korijen stablima. Svako dakle stablo koje ne donosi dobrog roda, siječe se i u oganj baca.’

Taj je siloviti propovjednik ‘bez dlake na jeziku’ bio Ivan Krstitelj, dijete što su ga Elizabeta, Marijina rođakinja, i Zaharija dobili u poodmakloj dobi; dijete koje je poskočilo od radosti u utrobi majčinoj, kada je Marija došla u pohode svojoj trudnoj rođakinji.

Ivan se potom, još kao vrlo mlad, bio povukao u pustinju, kako bi se pripravio na poslanje Mesijina preteče. Kada bijaše sazrelo vrijeme, pojавio se, kao novi Ilij, na putovima Palestine, da bi pripravio Gospodinov dolazak, kao što je prorekao Izaija: ‘Pripravite put Gospodinu, poravnite mu staze! Svaka gora neka se spusti i

svaka dolina ispuni. Sve što je krivo neka se ispravi i svaka će duša vidjeti spasenje Božje!'

To je podrazumijevalo ispravljanje osjećaja, urednost misli, ispravnost nakana – djela i misli, kako bi se dostojno dočekao Mesija, koji je već među nama. Jednoga je dana rekao, pokazujući najbližim učenicima na mladoga Drvodjelu iz Nazareta: 'Evo Jaganjca Božjega. Evo onoga koji oduzima grijehu svijeta.'

Kada mu se Isus približio i zatražio krštenje, Ivan ustuknu, uz riječi: 'Ti mene treba da krstiš, a ti da k meni dolaziš?' Isus mu na to odvrati: 'Pusti sada! Ta dolikuje nam da tako ispunimo svu pravednost!' 'Odmah nakon krštenja izađe Isus iz vode' – piše evanđelist Matej. 'I gle! Otvoriše se nebesa i ugleda Duha Božjega gdje silazi kao golub i spušta se na nj. I eto glasa s neba: 'Ovo je Sin moj, Ljubljeni! U njemu mi sva milina!' To blistavo otkriće gomile ljudi navelo je slijediti Isusa, koji tako bijahu napustili Ivana Krstitelja. Malobrojni učenici, koji su ostali uza nj, zatražili su objašnjenje, a on im je – svjestan svoje uloge – u najvećoj poniznosti odgovorio: 'Ja treba da se umanjujem, a on da raste.' U poniznosti se krila stvarna veličina Ivanova. Isus će za nj reći: 'Zaista, zaista, kažem vam: među rođenima od žene nema većega od Ivana Krstitelja.'

Istinoljubivost, kao i nesmiljena iskrenost, pokazahu se kobnima za Ivana Krstitelja. Kralj Herod živio je s Herodijadom, koja bijaše žena njegova brata. Bila je to sablazan koju je Ivan Krstitelj javno razotkrio oštrim riječima. Herodijadi se to nije nimalo svidjelo pa ga je dala uhitići, uvjerena kako će iza rešetaka utišati njegov nemili glas. No Ivan je i iz tamne ćelije, u kojoj bijaše zatočen, nastavio prozivati kralja i njegovu izopačenu priležnicu. Kako bi tome stala na kraj, Herodijada je – preko kćeri Salome – uspjela od kralja ishoditi Ivanovu osudu na smrt. Herodijada se umirila tek nakon što je ugledala njegovu glavu na srebrnom pladnju.

Tako se okončao život svetoga Ivana Krstitelja, posljednjega proroka, Mesijina preteče.

Ime Ivan hebrejskoga je porijekla i znači Bog se smilovao, Božji dar.“ Zgodno je u ovom kontekstu napomenuti kako se Crkva u liturgijskoj godini dvaput spominje sv. Ivana Krstitelja: 24. lipnja (Rođenje) te 29. kolovoza (Glavosijek).

Osim što je zaštitnik mnogobrojnih župa na području Hrvatske i u svijetu, sveti Ivan Krstitelj zaštitnik je i glazbenika, krojača, kožara, krznara, remenara, gostioničara, zatvorenika, osuđenih na smrt, uzgajivača ptica, oboljelih od epilepsije i krštenika.

III) SVETI IVAN KRSTITELJ PORUČUJE

Budući da se s likom svetoga Ivana Krstitelja susrećemo na jednom od odmorišta, prilika je to da čovjek malo zastane i na svom životnom putovanju kako bi se jasnije vidjelo putuje li u dobrom smjeru ili je potrebno učiniti određeni zaokret. I to ne samo kako bi bio bolji vozač ili putnik, već kako bi bio i bolji čovjek. U tom razmišljanju mogu pomoći i riječi sv. Augustina (*Časoslov rimskog obreda III*, str. 1150):

Foto: HAC, Sveti Ivan Krstitelj na odmorištu Brgud

„Zaharija šuti i gubi glas dok se ne bude rodio Ivan, Gospodinov preteča. Tad će početi opet govoriti. Što je Zaharijina šutnja ako ne prikriveno proroštvo, proroštvo koje je prije Kristova propovijedanja na neki način skrovito i zatvoreno? Ono biva otvoreno njegovim dolaskom i postaje jasno kad bude došao

onaj koji je prorican. Otvaranje Zaharijina glasa kod Ivanova rođenja isto je što i kidanje zastora na Kristovu križu. Da je Ivan sam sebe navijestio, ne bi bio odriješio Zaharijina usta. Jezik se odrešuje jer se rodio glas. Ivanu naime, koji već tada naviješta Gospodina, rečeno je: Tko si ti? A on odgovori: ja sam glas onoga koji viče u pustinji. Ivan je glas, a Gospodin bijaše u početku Riječ. Ivan je privremeni glas, a Krist vječna Riječ od početka.“

10.3. Sveta Barbara – tiha čuvarica autocese A7

I) TUNEL ŠKURINJE I

Tunel Škurinje I probijen je 2008. godine, dužina mu je 415 m te je uz tunele Trsat, Katarina i Škurinje II jedan od zahtjevnijih objekata na ovoj dionici ceste koja čini i dio važne Riječke zaobilaznice. Kako se 2008. godine moglo i čitati u dnevnom tisku, probijanje ovoga tunela bilo je izrazito zahtjevno i osjetljivo s obzirom na blizinu zgrada i kuća.

Foto: HAC, Sveta Barbara na ulazu u tunel Škurinje I

Kapelica s likom svete Barbare nalazi se neposredno na ulazu u tunel, između čvora Škurinje i čvora Orešovica (stacionaža km 24 + 200 desno), smjer Zagreb/Križišće.

II) ŠKURINJE

Prvi put se ovo ime spominje još u 16. stoljeću, a danas su Škurinje dio grada Rijeke te obuhvaća tri naselja: Škurinje, Tibljaši te Novo Škurinje izgrađeno

tijekom 1970-ih godina. Prema posljednjem popisu stanovništva, na području Škurinja živi 5751 stanovnik.

Jedna od zanimljivosti koja se veže uz ovo mjesto jest ona o njegovu imenu o kojem je pisao pisac i novinar Ivo Grohovac (1876. – 1914.). u „Riječkom novom listu“ od 17. prosinca 1913. pod naslovom „Kako je postala Škurinja“: „Ja znan, da vas je jako malo, ki niste čuli za Škurinju i, ki nezname, kade je to mesto. Škurinja je dosta velika, aš se proteže od Rastočin pak sve z gorun do preko Tibjaši, ki su preko reškega kunfina. Ja, pak ja san rekal, da vas je malo, ki nezname za Škurinju, ale bit će vas još manje, ki znate, zač se ta lepi kraj naše Rešćine tako zove, a zato san odlučil, da će van povedat. Bilo je to nekada va staro vreme pred stotine i stotine let. Va to vreme su još vrazi po zemje hodili na noge, aš ni bilo automobilih na svetu, a bogunića ni tranvaja ne.“

Foto: HAC, Sveta Barbara na ulazu u tunel Škurinje I

Ja, pak va to vreme je šal jedan gospodin vrag na Drenovu drenjule pobirat ke su baš bile zrele. (Vidite malo! Već onputa je bilo na Drenove sve puno drenjul, a sada 'Talijani' pišu, da je to 'terra italiana'.)

I gre ti nebog vrag i pobira drenjule i nabere jih punu vreću, ku je sobun donesal s pakla. Kad je mislel da je nabral dosta, zel je breme na ledja i šal da gre ča. Šal je

po onen putu, ki gre danaska mimo ‘Kućine’ i Sih Sveteh. Kućine još ni bilo va to vreme a ni Si Sveti nisu još bili prišli na Drenovu.

I kad je vrag prišal va nižinu, kade je danaska Pajerovo selo, razvezala mu se je vreća z drenjulami, a sve drenjule su mu se potresle. Nebog vrag ni znal ča će, aš je već bila črna noć, pak ni niš videl. On bi bil pobiral, ale kako? Ni bilo druge leh poć će prez niš! Kad je prišal va društvo drugeh vrazi, njin je povedal, da je hodil na Drenove po drenjule, ale da su mu se potresle va jednen mesto, kade je bila velika škurina (*tal. scuro – tamno, mračno; op.*), da jih ni mogal pobrat. On je pozval nekuliko svojeh prijateli, da se neka ta kraj od sada zove Škurinja, a to se je vaje razglasilo, pak se još i danas tako zove. Na mesto, kade su se vragu potresle drenjule zilezlo je puno drenovine, pak još i danaska tu raste, a kada je štajon od drenjul dečina lepo jidu domaće drenjule.

Kada su ovo leto bile zrele, videl san nekuliko Ungarezi, kako su jih zobali i govorili, da su: ‘Nadjon jo!’“

III) TUNEL TRSAT

Iste godine kao i drugi tuneli na ovoj dionici autoceste probijen je i tunel Trsat čija dužina iznosi 830 m. Vrijedi spomenuti kako je ovaj tunel bio četvrti i posljednji probijeni tunel u sklopu Riječke zaobilaznice, na dionici Orešovica – Dirače.

Foto: HAC, Sveta Barbara na ulazu u tunel Trsat

Kako je i istaknuto na mrežnim stranicama regionalne televizije „kanalRI“, „za probor Trsata bilo je potrebno 270 miniranja, a koristila se i takozvana metoda

cijevnog kišobrana koja se primjenjuje u izrazito teškim okolnostima. Probijanje je, kažu radnici, bilo teško i mukotrpno...“

Druga kapelica sv. Barbare nalazi se na ulazu u ovaj tunel, između čvora Škurinje i čvora Orehovica, u centralnom zaštitnom pojasu (stacionaža km 28 + 250 lijevo), ali u smjeru Rupe.

IV) TRSAT

Kao što su i Škurinje, tako je i Grad Trsat dio grada Rijeke, površine je 130,39 ha i ima 2129 stanovnika.

Na službenim mrežnim stranicama Mjesnoga odbora Trsata ističe se činjenica kako je Trsat najstariji dio grada Rijeke, a smješten je na litici iznad kanjona Rječine. „Na mjestu današnjeg riječkog Starog grada nalazila se Tarsatica, grad utvrda, koja je od 4. st. bila ključna točka rimskog obrambenog sustava, Liburnijskog limesa.

Nakon pogibije franačkog markgrofa Erika u borbi s Hrvatima 799. godine, Franci razaraju Tarsaticu. Nakon njihovog odlaska, domaće se liburnijsko i romanizirano stanovništvo tijekom seobe naroda ubrzo slaveniziralo, a naziv grada Tarsaticae prenio se na susjedni brijež nad Rječinom i prilagodio se slavenskom izgovoru kao Tersat, Cersat i napokon Trsat.

Od kraja 8. pa do pred kraj 13. stoljeća nema podataka o Rijeci pa tako ni o Trsatu. Trsat je od 1223. godine, kada je dospio pod vlast Frankopana, pa do današnjih dana više puta mijenjao vlasnike – bili su to grofovi Celjski, Ugarska, Austrija, Venecija, Turska, Bakarski municipij, Kraljevina Ilirija (Napoleon), Kraljevina SHS, Italija, Njemačka, Jugoslavija i danas Hrvatska“, ističe se na već navedenim mrežnim stranicama.

Foto: HAC, Sveta Barbara na ulazu u tunel Trsat

Govoreći o Trsatu, nikako se ne može zaobići ni kulturno-povijesne znamenitosti Trsata, poput ulaznoga trijema na Trsatske stube Petra Kružića ili pak Trsatske gradine. No uz bogatu kulturno-povijesnu ponudu ovoga dijela grada Rijeke, na poseban se način ističe i središnje mjesto zauzimaju crkva Gospe Trsatske i

franjevački samostan, o čemu se na mrežnim stranicama ističu i određene važne povijesne činjenice: „Martin Frankopan dao je podignuti samostan 1453. godine.

Crkva se nalazi na mjestu gdje se prema legendi od 1291. do 1294. godine nalazila Sveta kućica (Bogorodičin dom, Nazaretska kućica Sv. Obitelji) iz Nazareta, danas u Loretu (Italija). Na njenom mjestu krčki knez Nikola I. dao je sagraditi 1339. godine kapelu. Crkva je više puta pregrađivana, a novo pročelje i zvonik crkve izvedeni su 1824. godine. Na oltaru je kopija slike Gospe Trsatske (Majka Milosti), dok je original, dar pape Urbana V. iz 1367. godine, u riznici. Prvobitni samostan izgorio je 1629. godine. Izgradnja novoga trajala je od 1631. do 1691. godine. Drugi kat, u kojem je smještena knjižnica, sagrađen je 1904. godine. U crkvi i samostanu zastupljena su djela poznatih slikara 17. stoljeća (Pietra Telesfora de Pomissa i Serafina Schöna) i 18. stoljeća (Christophora Tasce i Valentina Metzingera). Samostanska riznica obiluje djelima izvanredne estetske i materijalne vrijednosti, relikvijarima, kaležima, rukopisima i crkvenim ruhom. Akademski slikar Ivo Režek naslikao je 1960. godine u fresko tehnici Križni put.

Trsatsko svetište obnovljeno je i uređeno 1990. godine uoči proslave 700. obljetnice. Unutrašnjost crkve i klaustar samostana obnovljeni su 1995. godine, uoči proslave 700. obljetnice. Unutrašnjost crkve i klaustar samostana obnovljeni su 1995. godine. Godine 1997. Josip Botteri oslikao je prozore bazilike vitrajima.

Iste je godine uređeno samostansko dvorište i podnožje brda Fortice u Marijin perivoj. Ispred Crkve Gospe Trsatske postavljena je 2005. godine brončana skulptura pape Ivana Pavla II. u čast njegovog trećeg pastoralnog posjeta Hrvatskoj. Skulptura pod nazivom ‘Trsatski hodočasnik’ djelo je kipara Antuna Jukića. Godine 2008. otvoren je Pastoralni centar svetišta Majke Božje Trsatske nazvan ‘Aula Ivana Pavla II.’. U kompleksu Trsatskog svetišta i samostana otvoren je 2013. godine novi Križni put, rad akademskog kipara Ante Jurkića u suradnji s arhitektom Aleksandrom Bašićem.“

V) SVETA BARBARA PORUČUJE

S obzirom na zahtjevnost izrade gore opisanih tunela vjerujemo kako je radnicima i svima onima koji su radili na njima i te kako trebala i nebeska pomoć svete Barbare. Svaki ulaz i izlaz iz tunela uvijek je prilika i prigoda i da se uđe u dubine vlastitoga srca. Tako će i blizina Trsatskoga svetišta biti lijepa prigoda i za taj ulazak, ali i da se uzme predah na putu u Gospinoj blizini. Stoga i ovo putovanje dionicom autoceste A7 želimo završiti molitvom Majci Božjoj Trsatskoj koja je objavljena na mrežnim stranicama Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda:

Zdravo, Zvijezdo plavoga mora, Majko Božja Trsatska,
Presveta Djevice i Bogorodice!
Sada i zauvijek, Tvome Prečistom Srcu
posvećujemo sebe i svoje obitelji!
Sveta Mati s Trsata, prikaži nas Bogu Ocu,
Sinu Isusu i Duhu Svetomu.
Isprosi nam mir i dobro i Božji blagoslov.
Čuvaj nas i brani od svakoga zla, vidljivoga i nevidljivoga.
Trsatska Gospo, izmoli nam, sa svetim Josipom,
milost naslijedovati svetu Nazaretsku Obitelj.
Tvome se zagovoru povjeravamo i pod Tvoju zaštitu
stavljam svoje živote i svoju budućnost!
Majko Milosti, kada dođe zadnja ura, pomozi nam doći k Tebi
u nebeski Raj gdje vladaju vječni mir,
neizreciva radost, ljubav i zajedništvo
Svevišnjega i Trojedinoga Boga sa svima svetima. Amen.

vlč. mr. sc. Tomislav Hačko

**Tekst je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz
Programa poticanja novinarske izvrsnosti.**

Ključne riječi: A7 autocesta Majka Božja Trsatska Primorka Škurinje
sv. Barbara sv. Ivan Krstitelj Tihi čuvari hrvatskih autocesta Trsat Veli Brgud